

Intervju 1

Vinjetter, bedömningsguider och intervjusammanställning

Intervju 1

Vinjetter, bedömningsguider och intervjusammanställning

Datum för intervjun:

Intervjupersonens namn:

Informera om intervjun

Innan intervjun påbörjas ska du informera intervjupersonen om

- att intervjun är ett stöd för utredning av familjehem
- vad som kommer att hända under intervjun
- hur informationen från intervjun kommer att användas
- hur återkopplingen kommer att ske.

Exempel på hur du kan presentera denna information finns på nästa sida.

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Omslagsbild: Maskot Bildbyrå AB/Johnér Bildbyrå AB
Tryck: Atta.45 Tryckeri AB, juni 2020

Syftet med att använda familjehemsvinjetter som ett stöd för utredning av familjehem

Ett familjehem får möta många utmaningar. Idag är vi intresserade av att veta hur du tror att du skulle reagera i olika situationer som kan uppstå med ett placerat barn i ditt hem. Intervjun hjälper dig att reflektera över hur du skulle reagera och agera i situationer som av olika anledningar kan vara påfrestande. Intervjun hjälper oss att få en bild av vilka utmaningar som du har beredskap för att hantera väl och vilka som du kan behöva extra stöd, utbildning och handledning i för att du ska känna dig trygg i att du kan hantera dem.

Vad som kommer att hända under intervjun

Jag kommer att presentera 8 (9 för gifta/ sammanboende) situationer som är typiska exempel på utmaningar som familjehem möter när de tar hand om ett placerat barn. Jag vill att du ska berätta vad du tror att du skulle göra eller tänka i varje situation. Även om du inte har tidigare erfarenhet av de situationer som beskrivs så vill jag att du försöker sätta dig in i dem och berättar hur du tror att du skulle tänka och göra. Detta för att vi ska kunna ge dig bästa stöd i det kommande uppdraget. Jag kommer att anteckna medan du pratar så att jag kan komma ihåg dina svar efteråt.

Hur informationen från intervjun kommer att användas

Informationen från den här intervjun kommer, tillsammans med annan information som vi samlar in under utredningsprocessen, att ge både dig och oss en bild av vilka typer av utmaningar som du är redo att möta. Vi kommer tillsammans att se vilka kompetenser du behöver utveckla lite mer genom utbildning, information och handledning.

Återkoppling efter intervjun

Resultatet återkopplas till dig genom att vi tillsammans går igenom den sammanfattade bedömningen av intervjun. Därefter kommer vi att prata om hur socialtjänsten kan stötta dig och din familj inför det kommande uppdraget.

1.1

Barnet som är placerat hos dig fungerar bra i din familj. Planen är att barnet ska återvända till sina föräldrar, vilket du vet om. Du har fått ett datum för när återflytten ska ske. Du börjar oroa dig för det eftersom du har fäst dig mycket vid barnet. Du märker att du har svårt att släppa ifrån dig barnet och det känns väldigt jobbigt.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1.1 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Minskar sitt engagemang eller distanserar sig känslomässigt från barnet (2)	☐ Ger barnet omsorg och behåller ett positivt samspel med barnet (4)	☐ Ser till att relationen till barnet fortsätter vara bra, trots vetskapen om den kommande separationen (5 & 6)
☐ Är omedveten om hur placerade barn reagerar på anknytning och separation (6)	☐ Erkänner att det när barnet flyttar kan kännas som en personlig förlust (6)	☐ Erbjuder en känsla av sammanhang, tillhörighet och trygghet för barnet (2)
☐ Nämner inte möjligheten att söka stöd, vare sig från privat eller professionellt nätverk (9)	☐ Söker stöd från familj, vänner och socialsekreterare (9)	☐ Är medveten om och anser att anknytning och förlust är en del av uppdraget (6)
☐ Är omedveten om hur han/hon själv reagerar på förlust (6)	☐ Gör sitt bästa för att stödja barnet när det återvänder till föräldrarna (8)	☐ Fokuserar på barnets behov och barnets bästa vid avslut och återförening (8)
☐ Blir överengagerad i barnet (2)	☐ Ser till att den egna oron inte förs över på barnet. (6)	☐ Gör barnet delaktig i planeringen (5)
☐ Tror att föräldrarna inte är lika kapabla till att ta hand om barnet (8)		☐ Accepterar och förstår barnets process med sina föräldrar (8)
☐ Ifrågasätter barnets relation till de biologiska föräldrarna (8)		☐ Kan försöka lära känna föräldrarna bättre för att minska oron (8)
☐ Uttrycker att barnet kanske inte vill återvända till föräldrarna (8)		☐ Intar en aktiv roll i återföreningen (8)
☐ Försöker motarbeta en återförening för att få behålla barnet (5)		☐ Förstår vilken roll familjehemmet har när det gäller återförening till ursprungsfamiljen (8)
		☐ Reflekterar över egna erfarenheter av förlust och relaterar det till det placerade barnets situation (6)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.1

- 2 Erbjuder barn en vårdande miljö
- 4 Stödja barnets utveckling
- 5 Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut
- 6 Hantera förlust
- 8 Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.2

När barnet kom till dig hade det ett tydligt utåtagerande beteende. Det blev ofta konflikter och oro i familjen. Med tiden har konflikterna minskat och barnets beteende har sakta förbättrats. Däremot märker du att barnet är upprört och betar sig sämre efter att ha träffat föräldrarna. Det tar flera dagar innan barnet betar sig "som vanligt" igen.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

[illegible]

1.2 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Jämför sin egen omsorgsförmåga med de biologiska föräldrarnas (8)	☐ Bibehåller relationen med barnet (5)	☐ Bibehåller relationen med barnet och tar samtidigt upp frågor kring separation och förlust (2 & 5)
☐ Säger åt barnet att kontakten med föräldrarna inte är bra för honom/henne (8)	☐ Fokuserar på barnets beteende (4)	☐ Förstår vikten av umgänge med de biologiska föräldrarna (8)
☐ Använder bestraffning som svar på barnets beteende (4)	☐ Uttrycker oro för barnets förändrade beteende (2)	☐ Förstår hur separation och förlust påverkar barnets beteende och hur barn uttrycker känslor av förlust (6)
☐ Fokuserar enbart på vad föräldrarna eventuellt gör mot barnet (8)	☐ Fortsätter arbeta med att förbättra barnets beteende (4)	☐ Förstår barnets relation till sina föräldrar och hur känslor av saknad och förlust kan påverka beteendet (8)
☐ Föreslår att umgänget med föräldrarna avbryts utifrån barnets beteende (8)	☐ Använder positiv förstärkning som en strategi (4)	☐ Ser förändringar i beteendet som en reaktion på separation och förlust och blir inte avskräckt (6)
☐ Förväntar sig att barnets beteende ska vara negativt och varken ser problemet eller agerar utifrån det (4)	☐ Resonerar kring möjliga problem i umgänget med föräldrarna som kan orsaka barnets beteende (1 & 8)	☐ Funderar över hur olika erfarenheter av förlust kan påverka barnets beteende (6)
☐ Intar en passiv roll – konstaterar att det är ett problem men ser inte behov av att agera (2)	☐ Resonerar kring möjligheten att begränsa umgänget eller ge stöd vid umgänget med föräldrarna för att barnet ska ha en trygg och säker miljö (1 & 8)	☐ Talar öppet med barnet om känslomässigt svåra frågor för att hjälpa barnet hantera känslor som är kopplade till förlust, lojalitet och anknytning (2)
☐ Anser att barnet bör skärpa sig. Ser ingen koppling mellan barnets känslor och barnets sätt att agera vid hemkomst (6)	☐ Uttrycker en förståelse för situationen och för att hon/han som familjehemsförälder måste kunna hantera barnets känsla av förlust (6)	☐ Söker hjälp och stöd från socialsekreterare (9)
		☐ Involverar socialsekreteraren för att stödja barnet och föräldrarna (9)
		☐ Föreslår strategier för att stärka barnets känsla av trygghet, t.ex. underlätta besöken hos föräldrarna eller införa ett strukturerat umgänge med föräldrarna (1 & 8)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.2

- 1 Erbjud barn en trygg och säker miljö
- 2 Erbjud barn en vårdande miljö
- 4 Stödja barnets utveckling
- 5 Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut
- 6 Hantera förlust
- 8 Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.3

Barnet som är placerat hos dig är i låg-mellanstadieåldern och
kissar ofta på sig på nätterna.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

[illegible]

1.3 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Skapar konsekvenser som innebär bestraffning av barnet, t.ex. indragen veckopeng (4)	☐ Närmar sig problemet på ett lugnt sätt (3)	☐ Förstår att barnet inte är sängvårdare med vilja (3)
☐ Hotar att hon/han inte tänker bädda rent i sängen, som en strategi för att hjälpa barnet (1 & 4)	☐ Undviker att skuldbelägga barnet (1 & 3)	☐ Inser att sängvårdning kan vara genant och bekymmersamt för barnet (3)
☐ Retar eller skämmer ut barnet i någon form (4)	☐ Antar att problemet beror på tidigare känslomässigt svåra situationer och att det kommer att avta av sig själv efter en tid om situationen hanteras med tålamod och kärlek (2 & 4)	☐ Försöker att ta reda på orsaken till beteendet (3)
☐ Är ovillig att ta itu med problemet, ber att barnet ska omplaceras (2 & 9)	☐ Tar ansvar för att barnet inte ligger i en blöt säng (1)	☐ Försäkrar sig om att barnet inte har fysiska problem (3)
☐ Är osäker på hur hon/han ska hantera problemet men söker inte hjälp eller råd (1)	☐ Föreslår olika lösningar som t.ex. begränsa vätskeintag innan läggs, använda madrassöverdrag (3 & 4)	☐ Utvecklar strategier för att bemöta barnet med respekt, tar hänsyn till barnets känslor (3)
		☐ Stöttar barnets självkänsla och självförtroende (1 & 4)
		☐ Medveten om att problemet innebär påfrestning för dem som familjehem (7)
		☐ Söker hjälp och råd från t.ex. socialsekreterare eller barnläkare (9)
		☐ Pratar öppet och respektfullt med barnet om hur hon/han upplever situationen (2)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.3

- 1 Erbjud barn en trygg och säker miljö
- 2 Erbjud barn en vårdande miljö
- 3 Möta barns fysiska och psykiska behov
- 4 Stödja barnets utveckling
- 7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.4

Precis när situationen för barnets föräldrar börjar bli stabil och en planering för barnets återflyttning har påbörjats händer något som får föräldrarna att hamna i en ny kris (t.ex. återfall i missbruk, dåligt psykiskt mående eller ha förlorat jobbet). Barnet uttrycker önskemål om att åka hem till föräldrarna för att hjälpa till.

Vad gör du för att hjälpa barnet att dels förstå att barn inte kan ha ett sådant ansvar för sina föräldrar, dels förstå varför hon/han fortsätter att vara placerad?

Plats för anteckningar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1.4 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Säger till barnet att hon/han kan vara trygg i familjehemmet och det är allt barnet behöver just nu (8)	☐ Försäkrar barnet att hon/han kan vara trygg hos familjehemmet (1)	☐ Får barnet att förstå att han/hon har rätt att leva och bo i en trygg och säker miljö (1)
☐ Uttrycker en negativ attityd gentemot föräldrarna (8)	☐ Delar med sig av vad han/hon vet om föräldrarna för barnet (8)	☐ Förstår, accepterar och stödjer barnet i relationen till föräldrarna (8)
☐ Säger till barnet att föräldrarna inte kan ta hand om honom/henne (8)	☐ Försöker förklara föräldrarnas situation för barnet (8)	☐ Uppmärksammar barnets behov av trygghet och tillhörighet samtidigt som hon/han tar hänsyn till de band barnet har till sin ursprungsfamilj (1 & 8)
☐ Försäkrar barnet att familjehemsföräldrarna älskar honom/henne och att de alltid kommer att ta hand om honom/henne även om föräldrarna inte kan (2)	☐ Förklarar för barnet att föräldrar är vuxna och att det är föräldrars ansvar att ta hand om sina barn (8)	☐ Pratar öppet med barnet om känslor av förlust och lojalitet (2)
☐ Försöker skydda barnet från att bli besviken, säger till barnet att inte hoppas på för mycket när det gäller att återvända hem (6 & 8)	☐ Försäkrar barnet att allt kommer att bli bra (1)	☐ Tar upp känsla av förlust som ett resultat av separation (6)
☐ Tänker att det är bäst att inte säga något, barnet kommer att förstå när hon/han blir äldre (1)	☐ Säger till barnet att det inte är hans/hennes ansvar och att han/hon "bara ska vara barn" (1)	☐ Fokuserar på föräldrarnas goda sidor och när det går bra för dem (8)
	☐ Pratar med barnet om känslan av besvikelse (6)	☐ Har en icke-fördömande attityd gentemot barnets föräldrar (8)
		☐ Involverar barnets föräldrar (om möjligt) i att hjälpa barnet till en åldersadekvat roll (8)
		☐ Hjälper barnet att på ett åldersadekvat sätt hitta ett lämpligt sätt att stödja föräldrarna (8)
		☐ Involverar socialsekreteraren i att hjälpa barnet förstå föräldrarnas situation (9)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.4

- 1 Erbjuder barn en trygg och säker miljö
- 2 Erbjuder barn en vårdande miljö
- 6 Hanterar förlust
- 8 Stödjer relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.5

Barnet som är placerat hos dig har ofta inbokade möten för läkarbesök och samtalsterapi. Att skjutsa barnet till alla möten och träffa läkare och terapeuter tär på dig. Det tar tid. Du behöver ordna med barnvakt åt dina andra barn medan du är på mötena. Socialtjänsten betonar vikten av att du deltar i barnets behandling.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1.5 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Bestämmer vilka möten som är viktigast och går på dessa (3 & 7)	☐ Kontaktar socialsekreteraren för att be om råd för hur hon/han ska hantera situationen (3 & 9)	☐ Förstår vikten av att barnet får behandling och behovet av att få kunskap om barnets utveckling (3)
☐ Läger över ansvaret för den uppkomna situationen på socialtjänsten (7)	☐ Gör sitt bästa när det gäller att skjutsa barnet (7)	☐ Tar hjälp av det egna nätverket för att lösa situationen (7)
☐ Bokar in möten men avbokar i sista stund om hon/han inte kan delta (7)	☐ Tar upp till diskussion med socialtjänsten om ekonomisk ersättning för t.ex. barnvakt (9)	☐ Ser till att få hjälp från andra vuxna i omgivningen för att barnet ska komma iväg på sin behandling (9)
☐ Antyder att det inte är möjligt att ta hand om ett barn som har så många tider att passa och ber att barnet omplaceras (9)		☐ Utvecklar en plan tillsammans med socialsekreteraren för att få barnet till mötena och delar med sig av den information som behövs (9)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.5

- 3 Möta barns fysiska och psykiska behov
- 7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.6

Barnet som är placerat hos dig verkade komma bra överens med ditt barn till en början. Men nu, när "smekmånaden" är över, kallar barnet ditt barn för skitunge och hotar att slå henne/honom.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

[illegible]

1.6 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Beskyller det placerade barnet för att ha hota hennes/hans barn (4)	☐ Upprätthåller säkerheten genom att skilja barnen åt så att ingen blir skadad (1)	☐ Upprätthåller säkerheten för alla familjemedlemmar (1 & 7)
☐ Skapar konsekvenser som innebär bestraffning för det placerade barnet (4)	☐ Betonar för det egna barnet att det placerade barnet har en plats i deras hem (2)	☐ Är medveten om risken att någon kan komma till skada och vidtar åtgärder för att säkerställa barnens säkerhet (1)
☐ Hotar att använda fysisk bestraffning för aggressivt beteende (1)	☐ Försöker vara rättvis och lyssna på båda barnens berättelser innan något bestäms om vad som ska göras (2 & 7)	☐ Diskuterar problemet med det egna barnet för att bedöma omfattningen av problemet (7)
☐ Tillåter inte att barnen leker tillsammans (4)	☐ Sätter upp tydliga regler som förstärker barnens positiva beteenden (4)	☐ Föreslår åtgärder som t.ex. ökad övervakning när barnen är tillsammans (1)
☐ Läger sig inte i, låter barnen "sköta sig själva" och lösa det på egen hand (2)		☐ Söker strategier för att engagera det placerade barnet i familjen och förbättra relationerna i familjehemmet (2)
☐ Anser att situationen inte är särskilt allvarlig och därför inget att oroa sig över (1)		☐ Söker efter orsaker till beteendet (inlärdd aggressivitet, impulsivitet, låg tolerans för frustration, uppmärksamhet etc.) (4)
		☐ Förklarar för det placerade barnet om förväntade beteenden och om hur känslor kan uttryckas på ett acceptabelt sätt (2)
		☐ Hjälper det placerade barnet att utveckla lämpliga sociala förmågor för att dela med sig, lösa konflikter och hantera starka känslor (4)
		☐ Hjälper båda barnen att sätta ord på sina känslor och utveckla bättre sätt att lösa konflikter (2)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.6

- 1 Erbjuder barn en trygg och säker miljö
- 2 Erbjuder barn en vårdande miljö
- 4 Stödjer barnets utveckling
- 7 Hanterar de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet

1.7

Barnet berättar för dig att hon/han blir mobbad i skolan. Ni har tidigare haft kontakt och möten med skolan om detta och det blev också bättre under en kort period. Nu säger barnet att kränkningarna har blivit värre och att hon/han därför inte vill gå till skolan imorgon.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

[illegible]

1.7 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Avvaktar och ser om situationen lugnar sig (1 & 3)	☐ Kontaktar skolan igen (1 & 3)	☐ Intar en aktiv roll för att höja barnets självkänsla, genom att t.ex. visa hur betydelsefull och omtyckt barnet är i familjen (1 & 4)
☐ Säger att barnet måste bita ihop och gå till skolan (3)	☐ Kontaktar socialsekreteraren för att informera om situationen (9)	☐ Ger förslag på hur hon/han i dialog med läraren skulle kunna en hitta lösning för att barnet ska känna sig trygg i skolan (1 & 9)
☐ Säger att barnet måste stå upp för sig själv och slå tillbaka (1 & 4)	☐ Stödjer barnet i hans/hennes känsla men förmedlar ändå att barnet måste gå dit (4)	☐ Söker hjälp från socialtjänsten för att diskutera om det kan vara aktuellt att koppla in en professionell samtalskontakt för barnet (9)
☐ Säger att det är skolans ansvar att ta tag i problemet (4 & 7)	☐ Pratar med barnet om hur hon/han vill att de gemensamt ska lösa situationen (1 & 4)	☐ Tar initiativ till att fråga barnet om hon/han skulle vilja prata med en kurator eller motsvarande (3)
☐ Antyder att det inte är möjligt att ta hand om ett barn som inte fungerar i skolan (3)	☐ Uttrycker en förståelse för att den uppkomna situationen kan få konsekvenser för den egna arbetsituationen (7)	☐ Intar en aktiv roll – kontakter ansvariga på skolan för att höra vad de tänker göra för att lösa problemen (3)
☐ Säger sig inte ha tid och kunskaper att hantera mobbing (9)	☐ Anser att det är viktigt att höja barnets självkänsla (4)	

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.7

- 1 Erbjuder barn en trygg och säker miljö
- 3 Möter barns fysiska och psykiska behov
- 4 Stödjer barnets utveckling
- 7 Hanterar de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

1.8

Barnet som bor hos dig berättar om sina upplevelser under flykten till Sverige. Det är hemska händelser, barnet har utsatts för både våld och sexuella övergrepp. Barnet skäms över det han/hon varit med om och vill inte att du ska berätta det för någon annan. Barnet är också väldigt orolig för sin familj. Hon/han vet inte vad som har hänt dem sedan de skildes åt under flykten, och inte heller om de fortfarande är i livet.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1.8 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Bagatelliserar situationen - "det finns de som har haft det värre" (3 & 6)	☐ Ser till att barnet får det tryggt och säkert i familjehemmet (1)	☐ Uppmuntrar barnet att berätta och kommer överens med barnet om att aktivt gemensamt gå vidare för att söka hjälp (1 & 3)
☐ Tar inte upp behovet av stöd utifrån (professionell hjälp) (9)	☐ Tar reda på vad barnet behöver för att känna sig trygg (1)	☐ Stödjer och hjälper barnet att uttrycka sina känslor och upplevelser (1 & 3)
☐ Är oförmögen att sätta sig in i barnets saknad efter sin familj - "ser sig själv som en ersättning för barnets biologiska familj" (8)	☐ Informerar socialsekreteraren och ber om råd om hur/vad de ska göra (9)	☐ Förstår vikten av att bygga tillit för att kunna motivera barnet att ta emot hjälp (1)
☐ Fokuserar på den påfrestning situationen kan få för henne/honom själv snarare än barnets psykiska mående (3)	☐ Visar på en generell förståelse för vad barn på flykt kan utsättas för (3 & 6)	☐ Förstår vikten av att barnet får vetskap om föräldrarnas situation (6 & 8)
☐ Ifrågasätter barnets historia. Tror att barnet överdriver (3)	☐ Lyssnar på barnets berättelse (3)	☐ Inhämtar kunskap om trauma/effekter av förlust/flykt (3 & 6)
☐ Undviker att uppmuntra till samtal då det känns jobbigt för henne/honom själv (1)	☐ Visar engagemang i att undersöka möjligheter att hitta barnets släkt (6 & 8)	☐ Hjälper aktivt barnet att söka kontakt med sin ursprungsfamilj (8)
☐ Skuldbelägger delvis barnet för vad det varit med om (3)		
☐ Uttrycker tabun kring exempelvis sexuellt våld (3)		

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.8

- 1 Erbjuder barn en trygg och säker miljö
- 3 Möter barns fysiska och psykiska behov
- 6 Hanterar förlust
- 8 Stödjer relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

Endast för gifta/sammanboende par

1.9

Du är oroad över hur påfrestande familjehemsuppdraget har blivit för din fru/man/partner. När hon/han försöker hjälpa barnet ser du att hon/han blir stressad och frustrerad.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1.9 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	3 (bra)	5 (utmärkt)
☐ Ser inte att ett uppdrag som familjehem skulle kunna vara en påfrestning för äktenskapet eller för partnern (7)	☐ Samtalar med sin partner om oron (7)	☐ Samlar familjen för att diskutera hur man hanterar svåra situationer. Klargör samtidigt vilka värderingar som gäller inom familjen och visar för barnet att man fattar beslut tillsammans (7 & 9)
☐ Tar inte upp oron med sin partner (7)	☐ Erbjuder sig att ta mer ansvar en tid för att ge sin partner en paus (7)	☐ Ber socialtjänsten om avlastning från familjehemsuppdraget för att få tid tillsammans som par (9)
☐ Beskyller det placerade barnet för problemen (4)	☐ Tar upp problemet med socialsekreterare (9)	☐ Avsätter regelbundet tid för att prata med sin partner (7)
☐ Distanserar sig från sin partner (7)	☐ Ber om hjälp och stöd från socialtjänsten (9)	☐ Söker stöd i form av rådgivning/terapi (9)
☐ Tar själv på sig allt ansvar för familjehemsuppdraget (2)	☐ Visar förståelse för sin partners åsikter/känsla (7)	
☐ Försöker hålla det placerade barnet ur vägen för partnern (1 & 2)	☐ Utvärderar, tillsammans som par, skälen till att bli familjehem och sitt engagemang (7)	
☐ Försöker förklara för partnern hur viktigt uppdraget som familjehem är för henne/honom (7)	☐ Reflekterar över hur partnerns beteende kan påverka barnets känsla av trygghet (1)	
☐ Tar ut skilsmässa (7)		
☐ Som ett första svar på vinjetten; Avslutar familjehemsuppdraget (9)		

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skattning

Kompetensområden för vinjett 1.9

- 1 Erbjuder barn en trygg och säker miljö
- 2 Erbjuder barn en vårdande miljö
- 4 Stödja barnets utveckling
- 7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
- 9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

Intervjusammanställning

Intervjusammanställningen är uppdelad i tre delar, *vinjettsresultat*, *kompetensområdesbedömning* och *sammanställning*.

Vinjettsresultatet fylls i för att få en översiktlig bild av intervjun.

Kompetensområdesbedömningen fylls i för att få en bild av fördelningen av svaga/bra/utmärkta svar relaterat till kompetensområdena.

Sammanställningen används för att sammanfatta det som framkommit under intervjun. Här sammanfattas familjens styrkor och utvecklingsområden. Det finns också utrymme för att formulera hur socialtjänsten och familjen vill jobba vidare. Sammanställningen är ett underlag inför återkopplingen till familjen.

Se i manualen, avsnitt *Sammanställa resultatet av intervjun* för utförligare information om hur du ska fylla i de olika delarna.

Vinjettsresultat

Vinjettsresultatet fyller du i för att få en översiktlig bild av intervjun. För över respektive skattningssiffra för varje vinjett i intervjun till schemat nedan. Har du intervjuat två föräldrar fyller du i respektive rad.

Skattningssiffra på vinjett	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9
Förälder 1, namn:									
Förälder 2, namn:									

Kompetensområdesbedömning

Kompetensområdesbedömningen fyller du i för att få en uppfattning om fördelningen av svar relaterat till kompetensområde. Fyll i fördelningen av svaga, bra och utmärkta svar genom att föra över **antal** ifyllda svarsrutor (kryssrutorna) från alla vinjetter i intervjun i bedömningsguiden till tabellen nedan.

1 – svaga svar	
Förälder 1, namn	Förälder
NN	

Kompetensområden	1 – svaga svar		3 – bra svar		5 – utmärkta svar	
	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn
1. Erbjud barn en trygg och säker miljö						
2. Erbjud barn en vårdande miljö						
3. Möta barns fysiska och psykiska behov						
4. Stödja barnets utveckling						
5. Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut						
6. Hantera förluster						
7. Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet						
8. Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen						
9. Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och familjehemsvården						

Stödfrågor till sammanställningen:

- Var ligger familjens styrkor? Skattningssiffra 3–5.
 - Framträder något/några kompetensområden mer än andra?
 - Om två vuxna har intervjuats i familjen – finns det likheter/olikheter mellan svaren?
- Inom vilka områden behöver familjen stöd för att bättre hantera uppdraget? Skattningssiffra 1–2.
 - Framträder något/några kompetensområden mer än andra?
- Om två vuxna har intervjuats i familjen – finns det likheter/olikheter mellan svaren?
- Finns det något/några kompetensområden som borde kommit fram men inte har gjort det i det blivande familjehemmets svar?

Sammanställning

Med stöd från de första två delarna sammanfattar du det du kommit fram till. Beskriv familjens styrkor och utvecklingsområden. Det finns också utrymme för att formulera hur socialtjänsten och familjen vill jobba vidare. Sammanställningen är ett underlag inför återkopplingen till familjen. Använd stödfrågorna till hjälp.

Beskrivning av familjens styrkor:

Beskrivning av familjens utvecklingsområden:

Punkter som ska följas upp och beaktas i det fortsatta arbetet med familjen

Familjehemmet:

Socialsekreterare/Socialtjänst:

Bilaga 1. Beskrivning av kompetensområden

En beskrivning av kompetensområden och fördelningen mellan svaga, bra och utmärkta svar.

Kompetensområden	1 – svaga svar	3 – bra svar	5 – utmärkta svar
1. Erbjud barn en trygg och säker miljö	Vet inte vad han/hon ska göra och söker inte hjälp eller råd Beaktar inte säkerhetsfrågor Använder fysisk bestraffning	Vidtar åtgärder för att försäkra sig om att barnet är trygg under tiden i familjehems-vården	Visar hur man genom att ge barnet en trygg och säker miljö också ger barnet en möjlighet att utveckla sin tillit
2. Erbjud barn en vårdande miljö	Engagerar sig inte alls i barnet eller blir överengagerat i barnet	Ser barnet som en familjemedlem	Talar öppet och hjälper barnet att uttrycka sina känslor i frågor som många placerade barn upplever som problematiska: förlust, anknytning, lojalitet och sexualitet
3. Möta barns fysiska och psykiska behov	Intar en vänta och se-attityd inför svåra frågor Uttrycker okunskap kring fysiska och psykiska hälsobehov Föreslår att barnet ska se på situationen på samma sätt som hon/han själv gör	Visar en vilja att arbeta med svåra beteenden Har förmåga att se potentiella problemområden och söka råd för dessa	Visar medvetenhet om barns hälso- och utvecklingsbehov Visar en vilja att söka hjälp från barnets eventuella läkare och/eller terapeut Visar medvetenhet om möjliga effekter som försummelse och övergrepp kan ha på ett barns psykosociala utveckling
4. Stödja barnets utveckling	Ser på barn som om alla är likadana eller ser inte individuella eller utvecklingsmässiga skillnader Använder bestraffning, skämmer ut eller skyller på andra som reaktion på problem relaterade till familjehemsvården	Fokuserar på förändringar i beteende, men utforskar inte nödvändigtvis bakomliggande orsaker till beteendet	Använder positiv förstärkning vid beteendeträning, har realistiska förväntningar och stärker barnets positiva handlingar
5. Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut	Underminerar långsiktig planering	Inser att familjehems-vården är tillfällig för barnet Stödjer långsiktig planering för barnet	Tar en aktiv roll för att gynna långsiktig planering

Kompetensområden	1 – svaga svar	3 – bra svar	5 – utmärkta svar
6. Hantera förluster	Inser inte möjliga effekter av förlust	Inser att förlust är nära förknippat med familjehemsvården Har generella strategier för att hantera känslor av förlust	Reflekterar över sin egen personliga reaktion på förlust och tidigare förlusters möjliga påverkan Identifierar specifika strategier för att hantera förlust
7. Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet	Kan inte se att det finns några krav i samband med att man tackar ja till familjehemsuppdraget	Resonerar kring hur både enskilda individer i familjen och familjen som helhet kan påverkas av familjehemsuppdraget	Har en medvetenhet om hur familjehemsvård kan påverka individuellt och på familjen, ser vikten av egenvård Är en förebild för egenvård, tar hand om sig själv
8. Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen	Saknar förståelse för barnets intresse för sina biologiska föräldrar Har en negativ inställning till barnets biologiska föräldrar Föreslår att barnet avslutar kontakten med de biologiska föräldrarna	Förstår vikten av relationen mellan barnet och de biologiska föräldrarna Har en neutral eller stödjande inställning till de biologiska föräldrarna	Visar vilja att samarbeta med de biologiska föräldrarna Hjälper barnet i processen att bygga upp en relation till föräldrar och familj
9. Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och familjehemsvården	Som en första reaktion på vinjetten antyder intervjupersonen att han/hon kommer sluta som familjehem Visar på bristande intresse för att samarbeta med socialsekreterare Som en första reaktion på frågeställningen antyder intervjupersonen att han/hon skulle vilja få barnet omplacerat	Söker hjälp och stöd från socialsekreterare Delar viktig information med socialsekreterare Samarbetar med socialsekreterare och följer socialtjänstens riktlinjer Återkopplar till den information man hitintills fått under utredningstiden	Tar initiativ för att förbättra relationer Tar upp motsättningar/-meningsskiljaktigheter direkt med den person det gäller Inser vikten av att ha en dialog med socialtjänsten om barnets behov Inser vikten av att socialtjänsten, barnets föräldrar och de som familjehem arbetar tillsammans Använder den information/kunskap de hitintills fått under utredningstiden

